

NASA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XXV
številka 7
17. maj 1988

Izhaja tritedensko

Orle 43 let kasneje

Velikokrat poudarjamo, da je ta čas naš in da drugega časa nimamo, zato se hočemo in se tudi mi borimo za boljši jutri, pa čeprav drugače kot borci, ki so jurili na Orle! Takšna je bila sklepna misel govornika Slavka Slaka na slovesnosti v počastitev zadnjih bojev za osvoboditev Ljubljane na Orlah – na noč med 8. in 9. maja 1945. leta. Po položitvi venca k spomeniku osvoboditeljem so pripravniki JLA izstrelili častne salve, v kulturnem programu pa so sodelovali mladinski pevski zbor in recitatorji OŠ Franc Leskošek-Luka in Godba milice.

Letošnje občinske razvojne naloge se (ne) uresničujejo!?

V času, ko oddajamo ta rokopis v tiskarno, v popolnosti še niso znani ukrepi po 15. maju, ki bodo vsekakor spremenili tako pogoje gospodarjenja kot tudi samo porabo. Ob tem zatorej ni moč zapisati še nič povsem določenega v smislu nadaljnje »nose« občinskega gospodarstva. Več o tem vam lahko zatorej objavimo za naslednje številke našega glasila.

Tokrat pa le nekaj podatkov iz poročila o uresničevanju letošnje občinske razvojne resolucije, ki jo je izvršni svet obravnaval v prvih dneh maja. Niso nič rožnati in tako tudi v svoji vsebini ne napovedujejo nič spodbudnega. Najprej moramo zapisati, da podatkov Narodne banke Slovenije o ekonomskih odnosih s tujino v letošnjem letu še vedno ni, saj nova obdelava podatkov še ni stekla (v bodoče bo Narodna banka Slovenije podatke povzemala od Zveznega zavoda za statistiko). Kolikšen je izvoz v občini in koliko uvažamo zaenkrat ostaja neznanka. A kljub temu vrsta znakov že opozarja, da tudi v tem letu ne beležimo izrazitejših preusmeritev v izvoz. Resolucijske usmeritve na tem področju očitno ne bomo dosegli, še posebej ob dejstvu, da začasne rešitve deviznega zakona ne delujejo, novega nimamo, negibljiv devizni tečaj ne spodbuja izvoza, manjši uvoz pa vpliva na slabšo preskrbljenost industrije s surovinami in deli.

In kaj se dogaja z industrijsko proizvodnjo? Za tekoče leto smo planirali 3,5 odstotno rast. Med 16 industrijskimi panogami so samo 4 dosegli večjo proizvodnjo kot v enakem obdobju lanskega leta. Te panoge predstavljajo 15 odstotkov industrije v občini. Med panogami, v katerih lanske proizvodnje v prvem četrtletju nismo dosegli, so najmanjšo proizvodnjo dosegli v strojni industriji (index 53,5), proizvodnja gotovih tekstilnih izdelkov (index 51,5), grafični dejavnosti (index 59,4), predelavi nekovin (index 72) in proizvodnji električnih strojev in aparatov (index 73). Delež teh panog v industriji občine je 42 odstotkov. Tako v prvih treh mesecih niso dosegli lanske proizvodnje v DO Avtomontaža TOZD Utensilia v kovinskem obratu, v DO Emona IPKO v kmetijskem programu, v DO Nastro, v DO Ilirija-Vedrog, DO Silvaprodukt, DO Iskra Merilna elektronika, DO Zmaga, DO IVV TOZD Galanterija, TTL TOZD Proizvodnja, HP Kolinska TOZD Vinocet in DO Tiskarna Ljubljana.

V osmih organizacijah od 23 niso dosegli planirane proizvodnje, v 10 organizacijah je bila povprečna proizvodnja v prvem četrtletju manjša kot je bila povprečna lanskeoletna proizvodnja.

Razloge za zmanjšanje proizvodnje proti koncu lanskega in v začetku letošnjega leta je moč povezati. S sprejemom intervencijskih ukrepov, ki predelovalni industriji dovoljuje le delno nadomestilo visokih podražitev surovin in energije. Močno pa se je zmanjšalo tudi povpraševanje. Prisotne so tudi znane težave z oskrbo surovin tako domačimi kot uvoženimi. Vse več organizacij ima tudi težave z likvid-

nostjo. Nekoliko boljši so rezultati v kmetijstvu. Odkup mleka in klavne govede je v skladu z načrtovanim odkupom. Zaradi boljše odkupne cene mleka kot v enakem obdobju lani, je oddanega v prodaji več mleka. Odkupna cena mleka je višja tudi zaradi boljše kvalitete mleka. Prvič smo pričali upadu interesov rejcev za pisanje žrebet, saj so cene za konje in žrebeta manj ugodne. To pa pomeni, da je odkup konj in žrebet manjši od lanskega. Še to. Večja prodaja mleka v TOZD Posestva je rezultat premeščanja živali in s tem povečanja stalaža krav na 340. Gozdarji pravijo, da bo v naslednjih mesecih blagovna proizvodnja v povprečju manjša kot je bila v preteklih mesecih, v večjem obsegu pa se bodo opravljala druga dela v gozdu oziroma bodo privatni lastniki gozdov opravljali dela na polju.

Nekoliko bolj optimistično stanje je na področju trgovine. Predvideni naložbi – market na Škofljici in preskrbovalni center Trnovo – potekata po planu. Naročena je tudi lokacijska dokumentacija za gradnjo železnice v Velikih Laščah. Skupaj s KS se ugotavlja možnost izgradnje trgovine v Kozarjih. Pod rešetom je ponovno lokacija za trgovino osnovne preskrbe na Brezovici (privatni lastnik ni več pripravljen prodati nekaj metrov zemljišča, da bi imela trgovina možnost napajanja in parkiranja). Ureja se zasebna trgovina na Lavrici (julija naj bi že obratovala), odpirajo pa se tudi možnosti za manjšo trgovino osnovne preskrbe na Tržaški 5. V zvezi s trgovino na lokaciji Kamžišče teče postopek za postavitev skupnega predstavnika solastnikov, v izdelavi tudi akcija tako imenovanih kontejnerskih trgovin. Od skupno 11 evidentiranih lokacij je v ožjem izboru sedem (dve v KS Kozarje, dve na Galjevi, po ena v KS Peruzzi, Rakova jelša in Zeleni log).

Zanimivo je, da se je na javno povabilo v dnevnem časopisju o tem, da bi se bili pripravljene s lastnimi sredstvi vključiti v realizacijo takšnega zagotavljanja osnovne preskrbe odzvalo precej zasebnikov, svoj interes pa je pisno izkazala tudi ena OZD. O tem kdaj in kje bomo startali s prvo tako trgovino, mora biti znano najkasneje konec meseca maja.

Na področju družbenih dejavnosti velja poudariti, da je gradnja zdravstvene postaje Škofljica pri kraju. Tehnični pregled tega zadnjega objekta iz programa tretjega samoprispeva bo v tem mesecu. Gradnja matične knjižnice Prežihov Voranc poteka po načrtovanem planu, prav tako pa tudi zdravstvena postaja na Igu. Do zamika prihaja pri pridobivanju zemljišč za gradnjo Mladinskega doma Matič Belič, pri čemer se nakazuje tudi možnost prisilnega odvzema zemljišča. Nadaljujejo se priprave za gradnjo nadzidka k osnovni šoli v Velikih Laščah.

Imamo ideale in ne pristajamo na to, da bi bila poslušnost merilo privrženosti ciljem revolucije!

Obletnica ustanovitve osvobodilne fronte slovenskega naroda je prav gotovo velik in najpomembnejši praznik za vsakega, domovini zvestega Slovenca.

S tem zgodovinskim dejanjem smo Slovenci dokazali, da nas skozi vsa stoletja zatiranja ni obdržala samo bogata kultura temveč tudi neuničljiva želja biti gospodar na svoji zemlji, želja po svobodi, po lastni državi. Dokazali smo, da smo povsem sposobni kovati svojo usodo.

Pred počobnim zgodovinskim mejnikom se nahajamo tudi danes. Tako kot leta 1941 smo tudi sedaj pred odločitvijo: ali združiti ves človeški, materialni in družbeni potencial v skupen program z jasnimi cilji in doslednim uresničevanjem zastavljenega do končne zmage – moderne inovacijske družbe, ali pa z doslednim načinom neodgovornega obnašanja nekaterih vodilnih struktur, samozadostnega besedičenja, skrivanja za organi in institucijami, poriniti družbo v globok prepad. Na robu prepada smo, žal, že.

V veliki meri je za nastali položaj odgovorna zveza komunistov. Iz prožne aktivistične organizacije, vedno prisotne med ljudmi, na položajih, kjer so se bile zmagovite bitke je prerasla v togo, neatraktivno partijo na oblasti. Svojo nesposobnost, ujetost v lastne okvire in dogme, nezmožnost reagiranja na hitro spreminjajoče družbene tokove, skriva za teoretično naprednimi stališči, v praksi pa pristaja na administrativno in stihijsko reševanje problemov.

Razprave v pripravah na konferenco ZK so ponovno pokazale, še posebej odločno pa konferenca ZKS, da je znotraj zveze komunistov in tudi širše, še vedno dovolj elana, ustvarjalnih moči, pripravljenosti in sposobnosti potegniti voz naprej. Toda priložnosti za popravni izpit ne bo več. Zatorej je to ena zadnjih priložnosti za uresničitev znane krilatice »od besed k dejanjem«. Vsaka resnično revolucionarna in narodno prebudilna ideja je vredna le toliko, kolikor smo ji sposobni vdahniti življenja in jo dosledno sprovesti v praksi. Ravno po tem mladi tudi najbolj cenimo moč naše revolucije in NOB.

Mladinska organizacija zavrača kakršnekoli poizkuse centralizacije, omejevanja suverenosti republik, oziroma večanje pristojnosti federacije.

Nasprotujemo sprejemanju amandmajev v paketu, vmešavanju države v organiziranost in poslovanje OZD in ponovnemu poizkusu uvajanja že znanih skupnih jeder. Vzgoja in izobraževanje je vprašanje kulturne identitete in samobitnosti narodov. Zato nikakor ne moremo pristajati, da se urejanje teh zadev odtuje iz pristojnosti republik in pokrajin ter s tem zmanjšuje njihovo odgovornost. Enotnost moramo doseči z drugimi mehanizmi, ne pa s formo. Forma duši inovativnost in prožnost posameznega družbenega podsistema.

Družbeno-ekonomska kriza je najbolj prizadela prav mlado generacijo. V programu usmeritve OK ZSMS smo zapisali, da bomo posebno pozornost namenili zaposlovanju, kadrovski in izobraževalni strukturi, ki je v občini v nasprotju s sprejetimi razvojnimi usmeritvami, pri katerih smo tudi sami sodelovali. Večje vlaganje v znanje in kadre, bo tudi v bodoče vodilo vseh naših aktivnosti. Prizadevati si bomo za samostojnost gospodarskih subjektov, za ključno odvisnost svojega položaja od uspehov na tržišču. Zato, da bodo nesposobne OZD prepuščale mesto novim in uspešnejšim.

Naše podpore bodo deležne tiste OZD, ki bodo iskale nove ideje, katere prinašajo mlajše generacije in ne bodo pristajale na vegetiranje in zaostajanje. Borili se bomo za učinkovitejšo gospodarjenje z družbeno lastnino, za popolnejše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in delovnega časa. Nadaljevali bomo odločno akcijo za dvig izobraževanja in permanentno izobraževanje vseh delavcev. Na vodilnih mestih bomo podpirali sposobne in inovativne ljudi, katerih znanje je potrebno izkoristiti, pa tudi nagraditi.

In še sporočilo mladim: Velikokrat nam očitajo, da smo generacija brez idealov. Toda ni čisto tako. Imamo ideale in ne pristajamo na to, da bi bila poslušnost merilo privrženosti ciljem revolucije. Tudi mi se hočemo in se borimo, pa čeprav ne s puško v roki. Veliko zmag je bilo že izborjenih v zgodovini slovenskega naroda, toda nekoč smo zapisali, da je nam, mladim, od vseh zmag vedno najljubša tista, ki je pred nami.

Slavko Slak – predsednik OK ZSMS Ljubljana Vič-Rudnik na proslavi občinskega praznika

Obeležili smo občinski praznik

Osrednja proslava je bila 26. aprila v veliki skupščinski dvorani. Predsednik skupščine Peter Vrhunc je po uvodnem pozdravu obvestil delegate, da je delegacija ZZB NOV, skupščine in ZSMS položila venec k Vidmarjevi hiši, kjer je bila ustanovljena OF slovenskega naroda. Slavnostni govornik je bil predsednik OK ZSMS Slavko Slak, prisotne je pozdravil tudi predsednik izvršnega sveta pobratene občine Lajkovac Slobodan Milanović. Brane Bertonec je v imenu žirije za podelitev nagrad in priznanj razglasil letošnje prejemnike in jim nato s Petrom Vrhuncem vročil nagrade in priznanja. Dvajsetim zaslužnim aktivistom pa je predsednik OK SZDL Drago Černoš podelil srebrni znak OF. Prvovrščenim ekipam na tekmovanju OK ZRVS v počastitev občinskega praznika pa je Avgust Belič vročil pokale. V sklepem delu proslave pa se je s krajšim kulturnim programom predstavilo kulturno-umetniško društvo Primož Trubar iz Velikih Lašč. Več na strani 2-3.

